

Krvavá tragédia v Černovej z pred 100 rokov ožila v scénickom programe

Krvavá tragédia v Černovej z pred 100 rokov dnes ožila v scénickom programe. V tamojšom kultúrnom dome sa v ňom predstavili ochotníci z Černovej, pedagógovia a študenti Katolíckej univerzity a Obchodnej akadémie v Ružomberku. Hlavný program pietnej spomienky na udalosti v Černovej bol včera, v deň výročia. **Rádio Slovensko, 18:00, 28.10.2007**

Maďarič chce pridať kňazom

Platy duchovných cirkví a náboženských spoločností by mali od 1. januára 2008 stúpnuť o štyri percentá. Návrh zvýšiť platy duchovných predložilo na pripomienkové konanie ministerstvo kultúry. Štvorpercentná valorizácia by si mala navyše zo štátneho rozpočtu vyžiadať v budúcom roku viac ako 27 miliónov korún. **(tasr), Plus jeden deň, 27.10.2007**

Nepokradneš!

TVRDOŠÍN - Rímskokatolícky kostol v Tvrdošíne prišiel takmer o pozlátene kalichy. V noci zo stredy na štvrtok sa do svätostánku vlámal zatiaľ neznámy zlodej. Ukradol tri pozlátene kalichy v hodnote 25-tisíc korún. V lupičovi sa zrejme pohlo svedomie, pretože náhodný okoloidúci našiel kalichy už vo štvrtok poobede pri tvrdošínskom hoteli Limba. **(jap), Plus jeden deň, 27.10.2007**

Ďalší Dan Brown mieri do kín

Hollywood - Ron Howard by chcel začať už začiatkom budúceho roka nakrúcať Anjelov a démonov, pokračovanie hitu Da Vinciho kód. Tom Hanks si opäť zahrá postavu Roberta Langdona. Tentoraz pôjde o tajnú spoločnosť ohrozujúcu existenciu katolíckej cirkvi. Spoločnosť Sony chce, aby bola finálna verzia scenára hotová ešte pred 1. novembrom (možný štrajk scenáristov) a nakrúcanie ukončené pred letom budúceho roka. **HN, 30.10.2007**

V Černovej pri Ružomberku si cez víkend pripomenuli sto rokov od tragédie

V Černovej pri Ružomberku si cez víkend pripomenuli sto rokov od tragédie, pri ktorej prišlo o život 15 ľudí. Zastrelili ich žandári. K smutnej udalosti prišlo v Černovej 27. októbra 1907 po tom, ako vtedajší obyvatelia odmietli dať posvätiť nový kostol cudzím kňazom. Žiadali, aby ho vysvätil ich rodák a hlavný organizátor výstavby kostola Andrej Hlinka.

Žandári nerešpektovali základné predpisy a začali strieľať do

neozbrojeného davu. O život prišlo vtedy 15 ľudí. Ďalších 12 veriacich bolo zranených ťažko a 60 ľahko.

Pri príležitosti spomienky na túto tragickú udalosť bol v Černovej pietny pochod. Účastníci spomienky, medzi ktorými nechýbal prezident republiky Ivan Gašparovič, sa zúčastnili aj na slávnostnej svätej omši. 27. október je už niekoľko rokov pamätným dňom Slovenskej republiky. **STV2, 29.10.2007**

Pápež odmieta lieky na potraty

Pápež Benedikt XVI. v sebe opäť raz nezaprel odhodlaného bojovníka proti eutanázii a interrupcii. Najnovšie požiadal, aby lekárnici mali právo kvôli svedomiu odmietnuť lieky, ktoré sú určené na tieto účely. „Vašej profesii sa musí uznať právo nespoločovať na vydávaní produktov, ktorých cieľ sú zreteľne nemorálne, ako je napríklad potrat alebo eutanázia,“ povedal pápež počas včerajšieho prijatia delegátov 25. kongresu katolíckych lekárnikov. Podľa najvyššieho predstaviteľa katolíckej cirkvi by všetci ľudia, najmä však tí najchudobnejší, mali mať prístup k základnej lekárskej starostlivosti a potrebným liekom. Benedikt XVI. veľmi často zdôrazňuje nevyhnutnosť chrániť ľudský život od počatia až do prirodzeného konca. **HN, 30.10.2007**

Pápežov traktor

Popri papamobile a iných automobiloch je pápež najnovšie hrdým majiteľom traktora. Benediktovi XVI. ho na mieru vyrobil turínsky koncern Fiat.

Špeciálny traktor pre hlavu katolíckej cirkvi má bielu farbu a je na ňom aj znak Vatikánu.

Onedlho začne slúžiť na presun veľkého 17-tonového pódia, z ktorého sa pápež každú stredu prihovára veriacim na generálnej audiencii na Námestí sv. Petra. **Nový čas, 2.11.2007**

Osud farskej pôžičky je stále nejasný

O odpustení bezúročnej pôžičky pre farnosť Sv. rodiny v bratislavskej Petržalke na dostavbu pastoračného centra a fary, ako súčasť komplexu na Námestí Jána Pavla II., včera poslanci nerozhodli. Zastupiteľstvo schválilo návrh, aby bolo rokovanie o odpustení zostatku pôžičky vo výške viac ako 3,3 milióna korún prerušené. **sita**

PRAVDA, 31.10.2007

Sexuálna výchova je lepšia v škole ako na ulici

Nedávno rozvril hladinu verejnej mienky list katolíckych biskupov, týkajúci sa príručky sexuálnej výchovy pre školy spracovanej Spoločnosťou pre plánované rodičovstvo. Predseda Konferencie biskupov Slovenska ním požiadal ministra školstva, aby „sexuálnu výchovu v takejto pragmatickej podobe do škôl neuvádzal“. (Ministerstvo školstva učebnicu zamietlo s argumentom, že doteraz sa sexuálna výchova vyučuje na iných predmetoch, najmä na prírodopise a etickej výchove, a rodičia nedali najavo nespokojnosť s doterajším spôsobom výučby.)

Je však v každom prípade bizarné, keď sa k sexualite vyjadrujú ľudia, ktorí by s ňou - aspoň teoreticky - nemali mať nijaké skúsenosti. Bolo by nesprávne upierať im právo na názor. Veď nakoniec všetci vieme, že teória je šedivá, ale strom života sa zelená a že kázať vodu a piť víno nie je u nás nič zriedkavé. Každý záujemca si môže zmiernenú metodickú príručku o sexuálnej výchove pre II. stupeň základných škôl stiahnuť z internetu a urobiť si vlastný názor na to, čo zažalo plameň spravodlivého hnevu biskupov.

Za širšiu verejnú diskusiu však stojí otázka, čo je a ako by mohla vyzerať „pragmatická podoba sexuálnej výchovy“, najmä na úrovni stredných škôl. Katolíci a nekatolíci sa asi zhodnú na tom, že ľudská sexualita úzko súvisí s intimitou a láskou. Rozpory nastávajú v tom, že kým pre časť katolíkov je správny len sex za účelom rozmnožovania a výlučne v pozhnanom manželskom zväzku, pre veľkú väčšinu občanov Slovenska je radosný a vítaný aj rekreačný sex a sex mimo formálnych zväzkov. Za účelom rozmnožovania sa u nás priemerný muž a žena milujú dvakrát za život, rekreačný sex mnohí praktizujú aj viackrát za týždeň. Rekreačný sex pritom nemusí mať nič spoločné s frivolnosťou a orgiami, ale plní dôležité sociálne funkcie upevňovania partnerských pút a má napríklad výrazne pozitívne zdravotné účinky.

Iba prevencia a antikoncepcia?

Všeobecná rozšírenosť rekreačného sexu je aj hlavný dôvod, prečo je pre ľudí taká dôležitá spoľahlivá a všeobecne dostupná antikoncepcia.

Vedecké štúdie potvrdzujú, že sex u ľudí súvisí s pocitom šťastia. V štatistikách dôvodov rozvodov pravidelne dominuje nevera, pričom jeden z jej kľúčových spúšťačov je práve nespokojnosť so sexom v manželskom vzťahu. A tá zas úzko súvisí s celkovou neschopnosťou partnerov komunikovať - vrátane neschopnosti komunikovať o sexe.

Sex je bez najmenších pochyb v živote veľkej väčšiny žien a mužov zásadne dôležitý fenomén - a to aj v jeho „pragmatických a technických“ aspektoch. Napriek tomu sa sexuálna výchova v celom našom vzdelávacom systéme sústreďuje prevažne iba na dva aspekty sexu - antikoncepciu a prevenciu pred pohlavnými chorobami. Učiť sa o sexe len kvôli antikoncepcii a vyhýbaniu sa pohlavným chorobám je pritom podobné, ako učiť sa angličtinu preto, aby sme na otázku „Do you speak English?“ vedeli s oxfordským prízvukom odpovedať: „No, I don't.“

Zopár príkladov na ilustráciu: Podľa štatistik viac ako polovica žien má aspoň občas problém dosiahnuť orgazmus a zhruba päť až desať percent ho nedosiahne nikdy. Značná časť žien aj mužov dosvedčí, že orgazmus partnerky je veľmi pozitívna skúsenosť prispievajúca k upevneniu partnerského vzťahu a rodiny. Časť pôjde ešte o krok ďalej a povie, že je to zážitok extatický až transcendentný. Nemali by sa teda 16- či 17-roční chlapi a dievčatá učiť - áno, v škole a nie na ulici - čo u žien vedie k dosiahnutiu orgazmu?

Napríklad aké sú bariéry, ktoré mu bránia a ako ich možno prekonať? Čomu môže pomôcť relaxácia, hudba a odbúranie strachu a pocitu viny (neraz ženám vsugerovaného ich dogmatickým okolím), čomu techniky masturbácie, čomu - a už som jednou nohou v pekle - vibrátor či iné sexuálne pomôcky? Masturbácia žien a mužov je kapitola sama osebe. Je to smrteľný hriech, alebo, naopak, radosná prax, ktorú možno ľuďom odporučiť? A čo taký orálny sex? V Severnej Amerike ho praktizuje viac ako polovica teenagerov a teenageriek a na Slovensku to nebude príliš odlišné. Ale čo o ňom mladí

-vlastne aj starší - vedia? Vedia napríklad, čo hrá akú rolu pri orálnom sexe u druhého pohlavia?

Samoukovia v sexe

Neslýchané hovoriť o tomto na školách? Vôbec nie. Pohľad Holanďanov na sexualitu je od základu zbavený predsudkov a prevažuje v ňom pozitívny prístup - hovoria teda viac o tom, čo je na sexe dobré a príjemné. Kým na Slovensku medituje, či má ôsmak vedieť, čo je to klitoris, oni začínajú na školách so sexuálnou výchovou vo veku osem - deväť rokov.

Holanďania jednoducho rešpektujú fakt, že sexualita mladistvých existuje, že mladí ľudia majú právo na informácie a že majú tiež právo vyjadriť sa, čo chcú o sexualite vedieť a akou formou.

Na triviálne veci ako lyžovanie a plávanie usporadúvajú naše školy vyslovene technické a pragmatické lyžiarske a plavecké kurzy. Len o sexe sa farizejsky tvárimo, že technické a pragmatické aspekty nemá a všetci dospievajúci mladí ľudia majú byť v tejto, pre život takej dôležitej oblasti, samoukovia. Nie všade je to tak. Je načase s týmto farizejstvom skončiť a prestať prenechávať túto oblasť učenia tým, ktorí aspoň teoreticky - o nej nič nevedia.

Učiť sa o sexe kvôli antikoncepcii a pohlavným chorobám je podobné, ako učiť sa angličtinu preto, aby sme na otázku „Do you speak English?“ vedeli odpovedať: „No, I don't.“

**Juraj Mesík, publicista
PRAVDA, 27.10.2007**

Minister školstva Ján Mikolaj nepovolil školám používať kontroverzné učebnice sexuálnej výchovy

Minister školstva Ján Mikolaj nepovolil školám používať kontroverzné učebnice sexuálnej výchovy z dielne mimovládnej organizácie Spoločnosť pre plánované rodičovstvo. Texty, ktoré

kritizovala katolícka cirkev, nie sú podľa ministra vhodné pre deti. Autori naopak tvrdili, že učebnica pomôže učiteľom a prispieje k tomu, aby sa mladí ľudia vedeli brániť pred prenosnými chorobami či neželaným tehotenstvom.

Viera Trpišová, hovorkyňa ministerstva školstva: „Spoločnosť pre plánované rodičovstvo požiadala ministerstvo školstva o schvaľovaciu doložku pre používanie metodickéj príručky a pracovných zošitov. Na základe odborných stanovísk, ktoré vypracoval Štátny pedagogický ústav a Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, ministerstvo školstva nevydá súhlasné stanovisko.“

Mikolaj ale pripustil, že pedagógovia budú z kníh môcť neoficiálne čerpať informácie. Spoločnosť pre plánované rodičovstvo totiž učebnicu zverejnila na svojej internetovej stránke.

Viera Trpišová, hovorkyňa ministerstva školstva: „Je v kompetencii učiteľa či bude z týchto materiálov čerpať alebo nie.“

Rádio Hey!, 18:00, 26.10.2007

Učebnica pre sexuálnu výchovu zatiaľ nebude

Sexuálna výchova na základných školách sa naďalej bude učiť bez oficiálnej učebnice. Ministerstvo školstva totiž neschválilo príručku spoločnosti pre plánované rodičovstvo. Rozhodnutie rezortu víta katolícka cirkev.

Redaktorka: „Sexuálna výchova sa na slovenských školách učí v rámci výchovy k manželstvu a rodičovstvu a doteraz k nej neexistuje učebnica.“

Zuzana Vašaryová, Spoločnosť pre plánované rodičovstvo: „Záleží len na entuziazme jednotlivých učiteľov, ako to učia, čo všetko tým žiakom sú ochotní sprostredkovať.“

Redaktorka: „Spoločnosť pre plánované rodičovstvo vydala metodickú príručku pre učiteľov a pracovné listy pre žiakov. Od rezortu chcela, aby ich schválilo ako učebnicu.“

Viera Trpišová, hovorkyňa ministerstva školstva: „Na základe odborných stanovísk, ktoré vypracoval Štátny pedagogický ústav a Ústav detskej psychológie a patopsychológie ministerstvo školstva nedá súhlasné stanovisko.“

Štefan Matula, psychológ: „Ako princíp je dobrý, ale ostáva v nedohľadne to vôbec takú nejakú možnú diferencovanosť tých detí.“

Redaktorka: „Psychológ dodáva, že mnohé otázky deťom vysvetlia rodičia. Naopak jeden z autorov príručky tvrdí, že sú témy, ktoré by rodičia radšej nechali na školu.“

Ivan Lukšik, spoluautor príručky: „Nie sú celkom pripravení rozprávať o mnohých z nich ako napríklad o homosexualite, zneužívaní a podobne.“

Redaktorka: „Odmietnutie príručky privítala Konferencia biskupov Slovenska.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Katolícka cirkev je schopná a ochotná ponúknuť odborníkov, ktorí by sa podieľali na príprave takejto príručky.“

Redaktorka: „Podľa odborníkov môže jednotná učebnica vzniknúť, ak sa nájde kompromis medzi konzervatívnym a liberálnym pohľadom. Dovtedy sa deti budú učiť z rôznych zdrojov.“

Júlia Pavlúvová

TA3, 18:40, 28.10.2007

Učebnice sexuálnej výchovy pravdepodobne žiaci tak skoro nedostanú

Učebnice sexuálnej výchovy pravdepodobne žiaci tak skoro nedostanú. Príručka, ktorá vyšla z dielne Spoločnosti pre plánované rodičovstvo vyvolala u viacerých odborníkov a cirkevných predstaviteľov obrovský rozruch. Ministerstvo školstva ju napokon zamietlo. Na novej učebnici sa chce podieľať cirkev.

Táto učebnica, ktorou Spoločnosť pre plánované rodičovstvo chcela uľahčiť prácu učiteľom a odstrániť sexuálne tabu na školách, sa nevyhla ostrej kritike. A to nielen zo strany štátu, ale aj cirkvi.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Hlas cirkvi bol jedným z hlasov, ktorý myslíme že rozhodol o tom, že táto sexuálna príručka nebola zavedená do škôl.“

Podľa nich je sexualita dar a deti by sa mali naučiť správne ho využívať.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Ak má sa podávať takáto informácia deťom a mládeži, tak aby rešpektovala hodnoty života od prirodzeného počatia, až po prirodzenú smrť.“

V praxi to znamená, že ak by metodickú príručku pripravovala cirkev, témy ako mimomanželský sex, antikoncepcia, či potrat, by ste v učebnici nenašli. No a pohlavný akt by niektorí kňazi vysvetľovali takto:

Peter Augustín, kňaz: „Je to spojenie muža a ženy v manželstve, už sú zrelí nielen po stránke biologickej, ale aj po stránke ekonomickej, po stránke sociálnej, po stránke ľudskej, po stránke duchovnej.“

Bibiana Kerková, učiteľka II. Stupňa ZŠ: „Myslím si, že by sme nemali zatvárať oči pred dobou v ktorej sa nachádzame a osnovy by bolo potrebné trošičku pozmeniť.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Cirkev nie je proti sexuálnej výchove, práve preto ponúkla pánu ministrovi tím odborníkov, ktorý zaručí, že nebude toto dielo jednostranné.“

Zuzana Vašaryová, Spoločnosť pre plánované rodičovstvo: „Konferencia biskupov Slovenska sa snaží zasahovať aj do vyučovania na verejných školách, kde proste nemajú kompetencie zasahovať. Vyzerá to, že stále sú dostatočne silní na Slovensku, že majú ešte stále tú svoju takú nejakú moc.“

Eva Bariová

TV JOJ, 19:30, 26.10.2007

POD NÁRODNIARSKOU VLAJKOU

Černovú zaplavilo 2 500 návštevníkov, stovka policajtov a prezidentská ochranka

RUŽOMBEROK - Mestská časť Ružomberka - Černová zasvätila víkend storočnej tragédii svojich predkov. Nad hlavami asi 2, 5-tisícového spomínajúceho davu viali zástavy Slovenskej národnej strany a rečníci nabádali k národnej hrdosti.

V uliciach Černovej hliadkovala stovka štátnych i mestských policajtov. Asistovalo im asi päťdesiat miestnych organizátorov.

Prezidenta Ivana Gašparoviča sprevádzal v rodnom dome Andreja Hlinku huf ochrankárov.

Po príhovoroch zamieril dav pred Kostol Ružencovej Panny Márie. Zástupcovia Podpoľania tu venovali typický drevený kríž pamiatke černovskej masakry.

Omšu celebroidal arcibiskup Ján Sokol, po nej sprievod ozdobil Pamätník černovských martýrov vencami.

Všetci rečníci síce apelovali na národné povedomie, ale príliš nepripomínali súčasné slovensko-maďarské vzťahy.

Akurát Ján Slota upozornil, že černovskú tragédiu zaviniel veľkomaďarský šovinizmus: „Stále žije v oficiálnych politických predstaviteľoch maďarských politických kruhov. Aj ich pomáhačov zo Strany maďarskej koalície. „Nad hlavami prítomných viali predovšetkým zástavy SNS, ktorá sláv-

nosť podporila i finančne.

Ako nazývajú Slováci a Maďari?

Okno obydlia naproti Hlinkovmu domu zdobila štátna vlajka a busta zatiaľ zákonom neuznaného otca národa.

„Pradedko mojej ženy bol Hlinkov bratranec. V našej rodine je to ctená osoba, „ objasnil výzdobu majiteľ Tibor Horváth. „Robíme to z presvedčenia.

Tradície a národnú zvrchovanosť treba zachovať. „ Slovensko-maďarské spory vraj rozduchávajú politici.

Horváth je advokátom v južných okresoch, kde obyčajní ľudia nazývajú spokojne.

„Tento dom opravovali maďarskí robotníci - a s veľkou láskou! „ dodal.

Iný názor má Valéria Čákyová, podpredsedníčka Matice slovenskej v Šahách: „V našom meste majú navrch Maďari. Obsadili všetky úrady, o všetkom rozhodujú oni. Aj maďarské školy majú viac výhod ako slovenské. „

Relikvie zo slovenského štátu V rodnom dome Andreja Hlinku, ktorý nie je úplne pôvodný, otvorili cez víkend provizórnu poštovú priehradku. Predala sa tu tisícka obálok s motívom Černovej a portrétom Andreja Hlinku. Dostali pečiatku Černovej a Slovenskej národnej strany.

JANA PUSTAYOVÁ, Plus jeden deň, 29.10.2007

Benedikt XVI. láka viac než jeho predchodca

Po smrti obľúbeného pápeža Jána Pavla II. bolo mnoho katolíkov presvedčených, že v popularite sa mu jeho nástupca nemôže vyrovnáť. Teraz sa začína ukazovať, že tieto obavy boli prehnané. Benedikt XVI. totiž priťahuje do Ríma viac pútnikov, než Ján Pavol II. Za posledné tri roky stúpol počet pútnikov o päťinu. Na Benediktove audiencie na vatikánskom Námestí svätého Petra prichádzajú ročne vyše tri milióny ľudí.

„Dalo sa čakať, že do Ríma bude prichádzať viac Nemcov. Benedikt XVI. si však dokázal získať všetkých,“ hovoria jedným hlasom zástupcovia kresťanských cestovných kancelárií. A štatistiky im dávajú za pravdu. Kým v prvý rok pontifikátu nového pápeža, ktorý na Petrov stolec nastúpil v apríli 2005, prišlo na audiencie do Ríma 3,2 milióna veriacich, o rok neskôr to bolo o 200-tisíc viac. Vyťaženosť lôžok rímskych hotelov stúpla od zvolenia kardinála Josepha Ratzingera o rovnú štvrtinu.

„Toto nikto nečakal. Nemecký pápež si čoraz viac získava na svoju stranu aj najväčších skeptikov,“ pozastavuje sa rešpektovaný taliansky denník Corriere della Sera nad rastúcim prílevom pútnikov. A má na to hneď aj vysvetlenie. V dobe globalizácie totiž predstavuje Benedikt XVI. pevné zásady a jasné slová a stáva sa tak viac než jeho predchodca „mužom okamihu“.

HN, 31.10.2007

Hodiny

Hodiny na veži Dómu svätej Alžbety v Košiciach nefungovali dlhých 11 rokov. Po nedávnej oprave znova ukazujú presný čas.

Elektronický systém sa môže pomýliť o jednu sekundu za 30 tisíc rokov.“

Staré hodiny nahradila pred 11 rokmi moderná technika. Zlá manipulácia ju však na vyše desaťročie vyradila z prevádzky.

Ján Kožuško, správca farských budov a farností sv. Alžbety: „Oprava týchto horných hodín v tej verzii, ktorá bola urobená, stála 30 tisíc korún. Tie hodiny ostali v úzadí až teraz.“

Hodiny po nedávnej oprave odbíjajú každú celú a pol hodinu. Výnimočné nie sú len tým, že sú veľmi veľké.

Ján Pavella, opravár hodín: „Sú riadené elektronickým signálom, lepšie povedané rádiovým signálom, ktorý je vysielaný z Nemecka, čo znamená, že sú zaručené svojou absolútnou presnosťou.“

Miroslav Timuľak, kostolník Dómu sv. Alžbety: „Hodiny Dómu sv. Alžbety sú výnimočné tým, že horné hodiny sú tretie najväčšie na Slovensku a dolné sú druhé najväčšie na Slovensku.“

Na vežové hodiny, ktoré už roky odbíjali Košičania prakticky zabudli.

Anketa: „No nevedel som, že sú funkčné hodiny na veži, ale keďže už sú, tak sa budem riadiť podľa nich.“

Anketa: „Ani som nevedela.“

Anketa: „Som si ani nevšimla, že sú opravené. Ale už budem si to nejak všímať viacej.“

Anketa: „Radšej mám svoj mobil, alebo svoje hodinky.“

Anketa: „Neradiam sa, nevšimla som si, ale už viem teraz.“

Všetky hodiny na Dóme sv. Alžbety sú originálom. A najbližších sto rokov nebudú údajne potrebovať žiadnu opravu.

**Dávid Vido
TV Markiza, 29.10.2007**

Martin Luther. Muž, ktorý definitívne rozdelil cirkev

Reforma viery. Pred 490 rokmi spustil nemecký teológ svojimi 95 tézami štiepenie cirkvi.

Legenda, ktorá doteraz nedá spávať pánom z Vatikánu, po 490 rokoch opäť ožíva. Presne 31. októbra 1517 pribil nemecký teológ a kazateľ Martin Luther svojich 95 téz proti zneužívaniu odpustkov na dvere chrámu vo Wittenbergu. Vtedy ešte sám netušil, aký dosah bude mať tento počín na vývoj viery. Začala sa reforma, ktorá viedla k odštiepeniu protestantských cirkví od katolíckej. Postupne vznikla luteránska, baptistická či kalvínska cirkev.

Hoci mnohí súčasní historici považujú príbeh o pribití téz na dvere chrámu za vymyslený, isté je, že sa zrodila legenda, ktorá trvá už takmer päť storočí. Počas nich si evanjelické cirkvi vybudovali silnú pozíciu. „Dnes sme druhou najväčšou cirkvou na Slovensku, hneď po katolíkoch. Pri poslednom sčítaní obyvateľstva sa k nám prihlásilo 372-tisíc Slovákov,“

povedal pre HN Miloš Klátik, generálny biskup Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, teda luteránov. Príponul, že z radov evanjelikov vyšiel ne jeden významný Slováč, od prvého predsedu Slovenskej národnej rady Jozefa Miloslava Hurbana po ďalších významných národovcov, ako Ľudovít Štúr, Michal Miloslav Hodža či básnik Andrej Sládkovič.

Na oslavách aj Slováci

Pri príležitosti 490. výročia vyvesenia Lutherových téz sa dnes v meste Lutherstadt Wittenberg v nemeckej spolkovej krajine Sasko-Anhaltsko konajú veľkolepé oslavy, na ktoré sa zišli evanjelici z celého sveta. Medzi nimi je i slovenská evanjelická delegácia pod vedením biskupa Západného dištriktu Milana Krivdu.

K evanjelikom má čoraz zmierlivejší prístup aj katolícka cirkev, ktorá sa už dlhý čas snaží o vzájomné zblíženie. „Naša cirkev je otvorená pravidelnému

ekumenickému vzťahu,“ uviedol pre HN hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Podľa neho existujú medzi katolíkmi a evanjelikmi rôzne pohľady na niektoré oblasti viery, napríklad na pojem cirkvi ako takej. Trend vzájomného zblížovania však nemožno zastaviť, čo potvrdilo aj nedávne ekumenické stretnutie v rumunskom meste Sibiu.

Z Vatikánu sa už dlho ozývajú hlasy požadujúce opätovné zjednotenie cirkví. „Keby tu táto vízia nebola, ekumenizmus by bol zbytočný. Zatiaľ sme však len na začiatku cesty. Dnes môžeme len ťažko povedať, kedy prídeme na koniec, ale tie snahy tu sú,“ dodal Kováčik.

Antisemitá a hulvát

Na postavu Martina Luthe- ra sú do dnešného dňa rozdielne názory. Časť Čechov sa na neho pozerá ako na obdivovateľa ich národného hrdinu Jana Husa, ktorý v jeho stopách bojoval proti kupovaniu si Božej milosti vo forme odpustkov. Práve nesúhlas s odpustkami tvoril podstatnú časť jeho 95 téz. Iní zas pripomínajú, že Luther bol arogantným hulvátom, ktorý stotožňoval seba a svoje dielo s vôľou Boha. Neváhal útočiť na Vatikán, a to dokonca aj na samotného pápeža. V decembri 1520 vo Wittenbergu verejne spálil pápežskú bulu, ktorá ho obviňovala z tmárstva. Z jeho mena údajne vzniklo slovo lotor.

Vážne výhrady k Lutherovmu odkazu majú aj židia. Vo svojej knihe Protí židom a ich ľžiam z roku 1542 požaduje tento profesor teológie zákazy židovských bohoslužieb, zničenie ich modlitebných kníh, zhabanie majetku či zákaz cestovať a požičičať peniaze. K najextrémnejším patria požiadavky, aby boli vypálené synagógy, zbúrané domy židov a oni vyhnaní do „ich krajiny pri Jeruzaleme“. Podľa väčšiny historikov Lutherove protizidovské názory mali veľký vplyv na rozvoj antisemitizmu v Nemecku v 20. storočí. **HN, 31.10.2007**

Bývalý študent teológie ukryval detskú pornografiu

Bývalý študent teologickej fakulty prechovával detskú pornografiu. Pri domovej prehliadke v byte 24-ročného muža našli žilinskí policajti šokujúce fotografie. Vyšetrovateľ už proti nemu vzniesol obvinenie.

Muž prechovával fotografie na e-mailovom poštovom serveri.

Jaroslav Harant, riaditeľ OR PZ Žilina: „Na fotografiách sú zobrazené nahé detské telá chlapčenské, ako aj ich sexuálny styk.“

Dlhšiu dobu mal na internete inzerát, na ktorý maloletých lákal.

Ingrid Jančulová, hovorkyňa KR PZ Žilina: „Že hľadá osobu pod 15 rokov, aj za odmenu, za účelom sexuálneho uspokojenia.“

Danica Caisová, sexuologička a psychiatrička: „Má svoju proceptivitu zameranú na mladých mužov, teda vo veku, my tomu hovoríme efebofilných, to znamená už nie detí, nie pedofilných a nie dospelých mužov. Efebofilia je vrodená a v podstate nemenná.“

V byte muža policajti zaistili počítače, DVD nosiče a tiež SIM-karty, ktoré používal na komunikáciu. Do konca augusta tohto roka bol študentom teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Bratislave.

Andrej Filipek, prorektor Trnavskej univerzity: „Nesplňal študijné povinnosti, preto bol rozhodnutím dekana vylúčený.“

K prípadu sa fakulta bližšie nevyjadruje.

Andrej Filipek, prorektor Trnavskej univerzity: „Do súkromia týchto študentov my naozaj nevidíme.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Ak sa tieto obvinenia potvrdia, platí to, čo pre každého iného. To znamená, ide o odsúdeniahodný skutok.“

Danica Caisová, sexuologička a psychiatrička: „Považujeme tu liečenie za dôležitejšie a pre toho muža oveľa účinnejšie, ako samotný trest.“

Za prechovávanie detskej pornografie hrozí bývalému študentovi teológie strata slobody na 2 roky.

**Anna Vojteková a Miriam Ráčová
TA3, 31.10.2007**

Mučeníci rozdelili Španielov

Cirkev by sa mala podľa kritikov ospravedlniť za podporu Franca

Vatikán v jeden deň blahorečí takmer päťsto obetí španielskej občianskej vojny. Lavici sa to nepáči.

„Kiež vám Boh odpustí, ako ja odpúšťam vám,“ povedal svojim vrahom v roku 1936 biskup Cruz Laplana y Laguna. V čase, keď zúrila občianska vojna, odmietal utiecť pre ľavicovými radikálmi. Zajtra ho blahorečia spolu so 497 španielskymi mučeníkmi. Vatikán sa tak chystá na najväčšiu beatifikáciu, čo je krok k svätorečeniu, vo svojej histórii. A kým na Námestie svätého Petra vo Vatikáne sa chystajú tisíce španielskych veriach, kritici cirkvi tvrdia, že slávnosť načasovala zámerne.

Zapatero vs. cirkev

Socialistická vláda Jose Zapatera totiž v parlamente presadzuje rehabilitáciu ľavicových obetí španielskej občianskej vojny, ktoré bojovali proti nacionalistom a diktatúre generála Franca. Ten podporoval antikomunizmus a katolicizmus.

Zákon o historickej pamäti, ktorý nariaďuje odstránenie všetkých symbolov Francovho režimu, podporili všetky strany okrem konzervatívnej Ľudovej. Jej líder a expremiér José María Aznar obvinil Zapatera z toho, že revanšisticky rozdeľuje spoločnosť.

Ku kritikom sa pridali aj vice-

prezident španielskej biskupskej konferencie Antonio Canizares. Zákon podľa neho „nebol v tomto čase potrebný“ a podporil tak španielskych ľudovcov.

Začal to Ján Pavol II.

Cirkev narážky ohľadne načasovania beatifikácie odmieta. Tajomník konferencie biskupov Juan Camino povedal, že „príprava na beatifikačný proces trvá celé desaťročia“.

Na obeť cirkevného prenasledovania z čias španielskej občianskej vojny začal poukazovať už pápež Ján Pavol II., ktorý blahorečil počas svojho pontifikátu viac ako 470 obetí španielskej občianskej vojny. Cirkev navyše tvrdí, že mučeníci sú obeť náboženského prenasledovania, nie občianskej vojny, a tak ich blahorečenie nie je politickou záležitosťou.

Občianska vojna si vyžiadala životy tisícov kňazov a rehoľníkov. Komunisti tiež podpálili stovky kostolov. Cirkev však nepovažovala Franca za diktátora a v roku 1936 požehnala občiansku vojnu ako „križiacke ťaženie“. Pápež Pius XII. v roku 1939 dokonca blahoprial Francovi „k španielskemu katolíckemu víťazstvu“.

Zapaterova vláda napriek okolnostiam nestojí o konflikt s cirkvou a na najtrajšiu beatifikáciu poslala delegáciu na vysokej úrovni.

SME, 27.10.2007

Zo šéfa mníchom

V Nemecku sa objavuje nový trend. Firmy sa presúvajú od tradičných team-buildingových cvičení k meditačným formám protistresovej terapie. Manažéri sa učia čerpať nové sily v kláštoroch.

Niekoľkokrát ročne opúšťajú v malých skupinách každodenný zhon obchodného prostredia a uchylujú sa do kláštorov, kde v skromných podmienkach bez moderných technologických výtvarných rozjímajú a chodia na prechádzky.

Luteránsky pastor Klaus Dettke, ktorý vedie také semináre pre manažérov v benediktínskom kláštore Bursfelde, vysvetľuje, že ich zmyslom je vyvážiť život vedúcich pracovníkov, umožniť im, aby mohli voľnejšie dýchať a byť sami sebou v mimopracovnom prostredí, v ktorom sa na

nich pozerá len z hľadiska úspechu. Pomáha im pochopiť, že v živote nemajú len manažérsku rolu a nazerajú na seba ako na celú osobnosť. Táto forma relaxácie je určená pre ľudí bez rozdielu náboženskej viery.

Semináre trvajú spravidla tri dni a okrem meditácie zahŕňajú tiež diskusné skupiny a voľný čas, ktorý manažéri trávia v okolitej prírode. Majú priestor premýšľať nad svojím životom, a nad tým, čo ho ovplyvňuje a čo pre nich má zmysel. Záujem o túto formu relaxácie rýchle rastie.

Semináre pre stresovaných manažérov sú veľkou obchodnou príležitosťou najmä pre protestantské kláštory, ktoré sa striktne nedržia len tradičných náboženských akcií. Firmy platia za jedného manažéra až tisíc libier.

SME, 6.11.2007

Deportácia Rumunov žijúcich v Taliansku

Taliansko začalo s deportáciami Rumunov, ktorí majú trestný záznam. Ide o reakciu na vlnu násilných trestných činov, ktoré v krajine páchajú imigranti z najchudobnejších krajín EÚ. Informuje Anna Šipošová.

Vláda Romana Prodiho schválila dekrét, na ktorého základe môžu úrady z Talianska vyhostiť občanov členských krajín EÚ, ak predstavujú pre verejnosť nebezpečenstvo. Tlak na vládu, aby prijala takéto razantné opatrenie v prvom rade proti rumunskej menšine v krajine, sa zintenzívnili po brutálnej vražde Talianky, ktorú údajne spáchal mladý Rumun. Franco Frattini /?/ z opozície by išiel ešte ďalej.

Franco Frattini: „Vyhostenie nie je jediné riešenie. Vyzývam aj na uzavretie talianskych hraníc pre rumunských imigrantov. Iba zo samotného Ríma by malo byť okamžite vyhostených 20 tisíc Rumunov.“

Do celonárodnej diskusie o vzťahu medzi väčšinovým obyvateľstvom a imigrantmi sa zapojil aj pápež Benedikt XVI.

Pápež Benedikt XVI.: „Pokiaľ ide o bezpečnosť, cudzinci majú nielen povinnosť, ale aj práva a to treba rešpektovať. Ti, ktorí majú na starosti prijímanie prisťahovalcov, vedia používať nástroje dodržiavania práv a povinností, na ktorých je založené spoluzitíe a nie je namierené proti národu.“

Len v Ríme je v súčasnosti zo všetkých zadržaných až 75% ľudí s rumunským pasom. V Taliansku sa začínajú množiť fyzické útoky na nich.

Eugen Terelacek, šéf Asociácie Rumunov žijúcich v Taliansku: „Incident spôsobil, že rumunská komunita prežíva nočnú moru. AJ médiá vytvárajú atmosféru neistoty a strachu. Predpokladám, že mnohí sa aj sami vrátia do vlasti.“

V Taliansku sa oficiálne prihlásilo na pobyt okolo 560 tisíc Rumunov. V skutočnosti ich tam však odhadom žije viac, než milión.

Rádio Slovensko, 12:00, 5.11.2007

Ústavné megakauzy sú vo finále

Po šiestich rokoch by malo v decembri rozhodnúť, či sú interrupcie v súlade s ústavou.

Najsledovanejšie ústavné kauzy sú v definitívnom finále. Už o mesiac by mali padnúť dlhočakávané verdikty, či sú interrupcie a preukazovanie pôvodu majetku v rozpore s ústavou alebo nie.

„Verejnú ústne pojednávanie pléna v oboch veciach bude štvrtého decembra,“ potvrdila HN riaditeľka kancelárie predsedníčky Ústavného súdu SR Lubica Mackovičová.

Práve interrupčný zákon je pritom najstarší prípad na Ústavnom súde - rozhoduje sa o ňom už od roku 2001. Zákon o preukazovaní pôvodu majetku je zasa jednou z priorit premiéra Roberta Fica (Smer-SD). „Bol by som najradšej, keby súd rozhodol, že zákon je v poriadku,“ povedal predseda vlády ešte vo februári. Podľa sporného zákona, ktorý pochádza z jeho dielne, by štát mohol zhabať občanovi časť majetku, ak nevie pred prokurátorom, respektíve civilným súdom preukázať, že ho získal z legálnych zdrojov,

Slota a jeho vlašný postoj

Hovorkyňa Smeru Katarína Kližanová Rýsová dodáva, že strana sa zariadi podľa rozhodnutia Ústavného súdu. Ak súd rozhodne, že zákon je protiústavný, premiér už dávnejšie pripustil aj možnosť, že by ho vláda mohla upraviť. Otázne je však, či bude môcť rátať s podporou oboch koalíčných partnerov. Predseda SNS Ján Slota totiž svoj postoj k zákonu definuje ako vlašný. Ako dodal, neznáša nič, čo je zošňurované. „Aj boj proti terorizmu na Slovensku, kde je terorizmus len v hlavách nejakých šialencov, aj ďalšie veci, kde chce každý každého sledovať, každý všetko o každom vedieť. Ja som za demokraciu, nie za novodobý fašizmus,“ povedal šéf národnarov pre HN a zložil telefón.

Pod podaním, ktoré je dnes na Ústavnom súde, sú navyše podpísaní aj zástupcovia ĽS-HZDS. „Niektoré otázky nie sú v súlade so zákonom, je tu napríklad problém s retroaktivitou a dôkazným bremenom na strane vlastníka majetku,“ vysvetlila poslankyňa Ľudovcov Katarína Tóthová. Zástancom zákona nie je generálny prokurátor Dobroslav Trnka. Netají sa tým, že v dnešnej podobe ho považuje za právny nezmysel.

Čo chráni ústava?

Či HZDS podporí prípadný nový návrh zákona, zatiaľ podpredseda strany Milan Urbáni povedať nechcel. „Počkáme si na rozhodnutie Ústavného súdu.“ Premiérov Smer by mohol určite rátať s podporou exministra spravodlivosti Daniela Lipšica (KDH), ktorý bol spoluautorom súčasnej verzie. „Ja som pripravený sa dohodnúť, otázka znie, či aj premiér?“ Lipšic pred Ústavným súdom v súvislosti s týmto zákonom zastupuje Národnú radu SR. „Argumentujem tým, že naša ústava chráni len vlastnícke právo nadobudnuté z legálnych - nie z nelegálnych príjmov.“ Zákon by sa mal vzťahovať na nevysvetlený majetok presahujúci tisíc násobok minimálnej mzdy - teda vyše 7,5 milióna korún. Na finančnú políciu po schválení zákona v parlamente prišlo do dvadsať podnetov od občanov. V súčasnosti má až do rozhodnutia súdu zákon pozastavenú účinnosť. Niekoľko podnetov však prišlo aj potom. Medzi „napadnutými“ bol aj prípad predsedu ĽS-HZDS Vladimíra Mečiara a jeho vily Elektra. Jeho majetok polícia preverovala už aj v minulosti - konanie bolo však zastavené, nedokázalo sa totiž žiadne porušenie zákona.

Interrupcie načierno

Podnet týkajúci sa zákona o interrupciách podali na Ústavný súd kresťanskí demokrati na čele s Lipšicom. Sú presvedčení, že možnosť umelého prerušenia tehotenstva do dvanásteho týždňa je v rozpore s ústavou garantovaným právom na život. „Keď sme sa obrátili na Ústavný súd, očakávame, že uspejeme,“ tvrdí Lipšic. Ak by sa súd s ich názorom stotožnil, postavil by interrupcie mimo zákona. Podľa Olgy Pietruchovej zo Spoločnosti pre plánované rodičovstvo by to však neznamenal koniec týchto zákrokov na Slovensku. „Nastala by podobná pokrytecká situácia ako v susednom Poľsku. Interrupcie by sa vykonávali naďalej, len by sa robili načierno, za oveľa drahšie peniaze, alebo by ženy cestovali do zahraničia.“ Podobný názor má aj gynekológ druhej gynekologicko-pôrodníckej kliniky Fakultnej nemocnice s poliklinikou v bratislavskom Ružinovce Jozef Španka. „Ak by došlo k zákazu interrupcií, určite by sa zvýšil počet nelegálne a neodborne vykonávaných zákrokov, čo by malo

katastrofálne následky a zvýšila by sa ‚potratová turistika‘ zrejme najskôr do Českej republiky.“ Španka pripomenul, že takéto rozhodnutie by bolo úplne odlišné od súčasného právneho stavu v EÚ. „Interrupcie na želanie pacientky bez zdravotnej indikácie nie sú dovolené pokiaľ viem len v Poľsku a Portugalsku.

Interrupcie v číslach

- Vlní sa na Slovensku narodilo 53-tisíc detí
- Umelo prerušených tehotenstiev bolo 14-tisíc
- Ich počet každým rokom klesá

Annamária Dömeová

HN, 6.11.2007

Rotundy na odstrel?

REVÚCA - Akoby na ne zabudli. Vzácné románske rotundy sa týčia pod Muránskou planinou. Spravuje ich cirkev, no počas rokov spustli. O pamiatkach, ktoré by mali byť pýchou revúckeho regiónu, sa nedozvedia ani turisti. Chýbajú totiž akékoľvek informácie.

V Šiveticiach je síce najväčšia románska rotunda na Slovensku z polovice 13. storočia, nevedú k nej však žiadne informačné tabule. Keď turista príde do dediny, sám si musí zistiť, kde sa nachádza rotunda s freskami, na ktorých sú výjavy zo života svätej Margity.

Dovnútra rotundy sa dostane len s pomocou správkyni Anny Galicovej, ktorú však musí turista tiež vyhľadať sám. Na požiadanie ich prevedie rozpadávajúcim sa vnútrom rotundy, ktorá má svoju dvojicu vo Francúzsku.

Tri kilometre od Šivetíc je dedinka Prihradzany. V tejto vymierajúcej obci pustne ďalšia rotunda, ktorá je, pravdepodobne, staršia ako šivetická.

Kľúče od nej má správkynia Anna Gálová, ktorá je poverená cirkvou.

Na otázku, prečo rotundu nechali takto spustiť, má jednoduchú odpoveď: „Snažili sme sa o opravu. Ale rotunda nie je v zozname kultúrnych pamiatok. To brzdi šancu na získanie peňazí z grantov,“ hovorí správkynia.

O potvrdenie informácie sme požiadali ministerstvo kultúry, odpoveď sme však nedostali.

Plus jeden deň, 2.11.2007

NAHÉ TELÁ MU NEPOVOLILI

Michelangelo sa cítil ako stiahnutý z kože. Pred 495 rokmi odhalili za veľkého úžasu strop Sixtínskej kaplnky vo Vatikáne. Michelangelo, autor fresiek, si však počas jej výzdoby vytrpel svoje.

Michelangelo Buonarroti dostal pokyn na výzdobu Sixtínskej kaplnky v roku 1508 od pápeža Júlia II. Vôbec nebol nadšený. Vždy mrzutý umelec sa považoval za sochára, a nie maliara. Pápež bol však neoblomný a Michelangelo nemal na výber. Práca bola poriadne náročná. Aj napriek rozšíreným fámam nemaloval poležiačky, ale postojačky so zaklonenou hlavou. A trvalo to štyri roky. Keďže nebol maliarom fresiek, mal s nimi problémy, lebo mu plesniveli.

Musel ich preto odstrániť a začať nanovo. Pomohol mu jeho žiak, ktorý prišiel s novým postupom maľby do vlhkej omietky, ktorá bola proti plesni odolná. Výsledné dielo napokon obsahovalo tristo detailne prepracovaných postáv. Asi najvýznamnejším vyobrazením je stvorenie Adama, ktoré je rovnako slávne ako Leonardova Mona Lisa.

Jedine s figovým listom Klenbu Sixtínskej kaplnky odhalili 1. no-

vembra 1512, presne pred 495 rokmi. Svetom sa vtedy šírila správa, že všetci ostali stáť v nemom úžase. Do kaplnky sa Michelangelo vrátil po 25 rokoch, keď na oltárnu stenu namaloval výjav posledného súdu.

Trvalo mu to šesť rokov a opäť ho čakali spory s predstaviteľmi cirkvi. Namalované postavy boli totiž celkom nahé.

V najdôležitejšom chráme kresťanstva však niečo také nebolo možné. Preto bola zorganizovaná cenzúrska kampaň, známa ako Kampaň figového listu.

Postavy museli mať na prirodzení aspoň figový list. Vyčerpaný a znechutený Michelangelo sa na freske napokon zobrazil ako koža stiahnutá z človeka.

Fresky reštaurovali v rokoch 1980 - 1999, historikov však skritizovali. V dôsledku zlej analýzy Michelangelovej techniky maľby totiž odstránili zbytočne veľkú vrstvu pôvodnej maľby. Kaplnkou prejde denne až 10-tisíc ľudí.

Slávny strop: Obrazy v Sixtínskej kaplnke maloval Michelangelo niekoľkokrát, lebo fresky mu plesniveli.

VERONIKA PAVLÍKOVÁ
Plus jeden deň, 3.11.2007

Kňazský seminár v Badíne oslavuje dvesté výročie

Kňazský seminár v Badíne pri Banskej Bystrici, ktorého patrónom je sv. František Xaverský, dnes oslavuje 200. výročie. Pri tejto významnej príležitosti navštívil seminár aj apoštolský nuncius Henrik Józef Nowacki.

Seminár navštívil aj Svätý Otec Ján Pavol II. Počas dvoch storočí však prežíval aj nepríjemné obdobia. Najťažšie boli 50. roky minulého storočia.

Mons. Rudolf Baláž, banskobystrický diecézny biskup: „Prišla tá likvidácia zo strany komunizmu. Tá bola krutá, pretože nám zničili celú knižnicu, nám zničili všetky historické záznamy.“

Počas svojej histórie vyšli z jeho brán stovky kňazov. Nových Bohoslavcov prijímali aj v tomto roku.

Milan Tomaga, Bohoslovec: „Rozhodnutie pre toto štúdium je určite ťažko ľudsky vysvetliť, ale je to Božia milosť, Boží dar, povolanie do kňazstva.“

Zuzana Juhaniaková, hovorkyňa biskupa banskobystrickej diecézy: „Za tých 200 rokov odhadujeme, že tu vyštudovalo zhruba 500 kňazov. V súčasnosti možno povedať, že tu študuje 55 budúcich kňazov, z toho pätnásť nosia rehoľné rúcho.“

Prvé roky štúdia sú zamerané na filozofiu, neskôr sa pridáva aj pedagogika a teologické disciplíny.

Otec Peter, absolvent kňazského seminára: „Nie je to len o modlitbe, je to aj o štúdiu, lebo ako Karol Boromejský povedal, že nie je nič horšie, ako nevzdelaný kňaz.“

Otec Andrej, absolvent kňazského seminára: „Popri štúdiu sa venujeme aj iným aktivitám, športujeme chodíme von.“

Pri príležitosti výročia vydáva kňazský seminár knihu, ktorá podrobne mapuje jeho históriu od 19. storočia.

STV2, 18:20, 7.11.2007

Do Rimavskej Soboty priviezli relikviu rehoľníčky

Do katolíckeho kostola v Rimavskej Sobote priviezli relikviu telesných pozostatkov významnej slovenskej rehoľníčky sestry Zdenky, civilným menom Cecílie Šelingovej. Pred 52 rokmi ju v tamojšej väznici kruto mučili, následkom čoho ako 39-ročná zomrela. Je prvou Slovenskou, ktorú katolícka cirkev vyhlásila za blahoslavenú.

Redaktorka: „Sestra Zdenka zasvätila ako rehoľníčka svoj život pomoci bližným. V 50-tych rokoch pomohla utiecť viacerým nespravodlivo väzneným kňazom, za čo ju vtedajšia vládna moc potrestala krutým mučením.“

Jozef Dluhoš, katolícky farár: „Dostala sa do väzenia do Rimavskej Soboty a tu sa jej tiež ušlo neraz vo vyšetrovacej väzbe, ale aj po odsúdení veľa príkoria.“

Redaktorka: „Za výnimočnú obetavosť ju pápež v roku 2003 vyhlásil za blahoslavenú. Stala sa tak prvou Slovenkou, ktorú si katolícka cirkev takýmto spôsobom uctila.“

Veriaci: „Veľmi mala dobrú dušu za toto, že takto trpela.“

Veriaci: „Tá skromnosť a to oddanie tomu ťažkému krížu.“

Redaktorka: „Sestra Zdenka zomrela v Trnave, odkiaľ jej pozostatky previezli do Podunajských Biskupíc. Veriaci v Rimavskej Sobote sa potešili relikvii v podobe malej kosti z jej tela, ktorá sa už nachádza aj v tunajšom katolíckom kostole.“

Jozef Dluhoš, katolícky farár: „Bude na bočnom oltári. Máme tam aj pamätnú tabuľu sestry Zdenky. Tešíme sa, že ju máme v našom spoločenstve.“

Veriaci: „To pre nás ako pre kresťana veľká milosť.“

Redaktorka: „Slovenská mučenica Zdenka je v kresťanských kruhoch známa aj vo svete. Svedectvá ľudí, ktorým duchovne pomohla, písomne zozbierali rehoľníčky Rádu svätého kríža.“

Andrea Kosková
TA3, 3.11.2007

Najšíkmejšiu vežu má kostol

Slávna šikmá veža v talianskej Pise už nie je najnaklonenejšou stavbou na svete! O prvenstvo pripravila toskánske mesto nemecká dedina Suurhusen, kde majú kostol, ktorý vďaka svojmu rekordnému nakloneniu získal zápis do Guinnessovej knihy rekordov.

Nemci nechali svoj kostol premerať v júni tohto roku a s údivom zistili, že jeho sklon je oveľa väčší, než má šikmá veža v Pise. Šéfovia Guinnessovej knihy rekordov vzápätí potvrdili, že naklonenie kostola o 5, 19 stupňa jasne zatienilo „len“ 3, 97 stupňa veže v Toskánsku. „Je to svetový rekord, „tešil sa Olaf Kuchenbecker z hamburskej pobočky knihy rekordov.

Kostol v Suurhusene postavili v polovici 13. storočia, jeho 27-metrovú vežu však dokončili až v roku 1450. Veža má drevené základy, ktoré spolu s vlhkým podlažím spôsobili, že sa stavba neustále nakláňala.

Od roku 1982 sa viackrát pokúšali svätostánok zaistiť pred ďalším pohybom, ale podarilo sa to až v roku 1996.

Kostol s najšíkmejšou vežou v nemeckom Suurhusene je stále prístupný veriacim. 5, 19°

Nový čas, 8.11.2007

„Gladiátor“ Crowe túži stať sa kresťanom

Hollywoodsky herec Russell Crowe sa vo svojich 43 rokoch rozhodol, že sa dá pokrstiť. Držiteľ sošky Oscara, ktorý sa vo filmoch prezentuje zväčša v úlohách drsných chlapíkov, tak urobí v malom kostolíku, ktorý postavil, keď sa sobášil s herečkou Danielie Spencerovou v roku 2003. V austrálskom „minichráme“ dal Crowe pokrstiť aj oboch synov, trojročného Charlieho a ročného Tenysona. „Premýšľal som a dospel som k tomu, že keď som veriaci a pokrstil som svojich synov, mal by som túto kresťanskú sviatosť podstúpiť aj ja. Chcem to urobiť ešte tento rok,“ povedal Crowe. Herec povedal, že kostol je jeho najextravagantnejšou vecou, akú kedy mal. „To miesto je posvätné a používame ho po celý čas,“ pokračoval Crowe, rodák z Nového Zélandu.

SITA/REUTERS, PRAVDA, 9.11.2007

Mesto v zime pomôže bezdomovcom

BRATISLAVA (sp) - Niekoľko útulkov, kam možno v mrazivú noc skloniť hlavu. Stredisko osobnej hygieny, kde sa dá osprchovať, čisto obliecť. Či nízkoprahová nocľaháreň, v ktorej poskytnú posteľ aj človeku potúženému alkoholom. Viacero takýchto fungujúcich zariadení ponúka Bratislava na prahu zimy ľuďom bez prístrešia. „Ich celková kapacita sa pohybuje od stálych 250 miest až po takmer 350 možných miest v prípade krízovej situácie,“ priblížila hovorkyňa magistrátu Eva Chudinová.

Najstarším bratislavským útlkom pre bezdomovcov je Mea Culpa na Hradskej ulici s 35 lôžkami, ktorý mesto zriadilo v roku 2004. Hoci spočiatku slúžil iba v zime, od roku 2006 je otvorený celoročne.

Nízkoprahovú nocľaháreň otvorila vlni krátko pred Vianocami nezisková organizácia De Paul Slovensko, ktorej na ňu mesto prenajalo svoje priestory na Ivanskej ceste. Určená je pre závislých bezdomovcov, poskytnú im tam nocľah, večeru a raňajky, sprchu či šatstvo, sprostredkujú ošetrovanie aj duchovnú pomoc. Ľuďom z rizikovej sociálnej skupiny tu do februára poskytnú 5 108 nocľahov. „Za krátkej histórie fungovania nocľahárne si aspoň 10 jej návštevníkov našlo prácu a 12 si ich zlepšilo bývanie,“ uviedla Chudinová.

Ďalšie objekty na Hradskej prenajíma mesto občianskemu združeniu Domov pre každého. To v nich zriadilo útulok s kapacitou 140 miest, a tiež stredisko osobnej hygieny, v ktorom sa môže naraz zadarmo osprchovať až 70 ľudí, v nevyhnutnom prípade tu môže 40 z nich posediačky prenocovať.

Pri riešení problému bezdomovectva však mestská samospráva spolupracuje aj s inými mimovládnyimi organizáciami, ktorým prenajíma priestory za symbolickú korunu, prípadne hradí náklady na energie, alebo si nenárokuje daň za využitie verejného priestranstva pri podávaní jedál pod holým nebom. Napríklad v roku 1992 uzatvorila zmluvu o „korunovom“ nájme na objekt Pri trati 13 v Podunajských Biskupiciach s mimovládnuou organizáciou Resoty kňaza Antona Srholca. Takisto finančne prispieva na prevádzku dvoch sociálnych ubytovní Fortuna a Kopčany ktoré slúžia rodinám v zložitej životnej situácii.

„Mesto v súčasnosti zabezpečuje prístrešie pre bezdomovcov nad rámec zákona o sociálnej pomoci, keďže riešenie bezdomovectva považuje za mimoriadne dôležité,“ zdôraznila hovorkyňa.

Mesto v r. 2007 finančne podporilo (v tis. Sk):

Útulok Mea Culpa, Hradská ul. (zriaďovateľ je hlavné mesto) 1,845

Útulok De Paul, Ivanská cesta (De Paul Slovensko, nezisková organizácia) 650

Stredisko osobnej hygieny, Hradská ul. (OZ Domov pre každého) 360

Lodenicu Zlaté Piesky (OZ Domov pre každého) 500

Pri riešení problému bezdomovectva spolupracuje mestskú samospráva aj s mimovládnyimi organizáciami. PRAVDA, 7.11.2007

Saudský kráľ sa stretol s pápežom

Pápež presviedčal kráľa, aby vo svojej krajine povolil praktizovanie kresťanskej viery.

RÍM. Pápež Benedikt XVI. prijal včera vo Vatikáne saudského kráľa Abdalláha, aby s ním prerokoval postavenie kresťanov v Saudskej Arábii, pre ktorých chce Vatikán získať výraznejšie náboženské slobody.

Vatikán sa usiluje najmä o to, aby asi milión kresťanov žijúcich v Saudskej Arábii získalo väčšie práva

pri praktizovaní viery. Väčšinou ide o migrujúce pracovné sily, ktoré na území saudskej monarchie nemôžu verejne vyznávať svoje náboženstvo. Modliť sa môžu iba v súkromí a na verejnosti nesmú nosiť znaky svojho vyznania. Obaja predstavitelia (na snímke Reuters) diskutovali aj o spolupráci kresťanov, moslimov a židov a o blízkovýchodnom mierovom procese. Saudský kráľ sa s pápežom stretol po prvýkrát. SME, 7.11.2007

V kňazskom seminári v Badíne sa na svoje povolanie pripravuje 55 bohoslovcov

V kňazskom seminári v Badíne pri Banskej Bystrici sa na svoje povolanie pripravuje 55 bohoslovcov. Je to nový seminár, ktorý vychádza z 200-ročnej tradície tejto vzdelávacej inštitúcie. Aj o jej najťažšom období hovorí Michal Várošík.

Seminár v roku 1807 zriadil a postavil na Kapitulskej ulici bansko-bystrický biskup Gabriel Szerdahely. Najťažším obdobím pre túto duchovnú inštitúciu bol roku 1950, kedy bola násilne zrušená a obnovená až po páde totalitného systému.

Gabriel Brenza, cirkevný historik: „Svedkovia, ktorí bývali v Kapitulskej ulici hovorili, že po zrušení seminára

sa miestni funkcionári postavili k inštitúcii veľmi drasticky. Vojaci vynášali v bedniach a cez okná na V3-esky vyhadzovali knihy a materiály a niesli ich rovno na skartovanie do Harmancekých papierní.“

Slávnostnú svätú omšu celebraval za účasti apoštolského nuncia Henrycha Jozefa Nowackého diecézny biskup Rudolf Baláž, ktorý dal v roku 1993 postaviť nový seminár v Badíne.

Rudolf Baláž, diecézny biskup: „Aby nás už nikdy nechytla pohroma ako za komunizmu, že to bolo všetko zdevastované, pretože aj na poli ducha treba vytvárať veľmi silné hodnoty.“

Rádio Slovensko, 22.00, 7.11.2007

Kedysi to vraj boli sviatky pokoja a mieru

Piatok humoristu Milana Markoviča

Vianoce sú teda už tu. Usudzujúc aspoň podľa vyfintnených výkladov supermarketov a iných pokrokovito sa tváriacich zhromažďísk vecí, čo treba kúpiť, hoci málokedy sú bezprostredne potrebné k životu. Oči lákajúce ligotavé nezmysly sa trbliecu do tmy už od októbra, hoci vlni som tipoval, že by sa dalo vari už aj od konca leta, nech to má ešte aspoň trochu kontinuitu s Vianocami predchádzajúcimi...

Show must go on! - hovoria talkmasti a my vieme, že dnes sa to už prekladá: „Obchod predovšetkým!“ Nad kopou akejsi umelohmotnej kosodreviny sa zboka nabok kýva atrapa dobráckeho artritického deda za zvukov neidentifikovateľnej melódie dopľnanej podivným bučaním, čo zrejme malo pôvodne znázorňovať spev. Všetok ten huriavk bezpochyby upúta. Ale o nič viac ako húkajúci hasiči alebo strom zhodený víchricou krížom cez vozovku. A ono vlastne nejde o nič iné, len upútať pozornosť. Toto je výhodné a tamto dokonca „akcia“, dobrý nápad, aspoň sa nebudeme musieť tlačiť tesne pred Vianocami. Volovina, samozrejme. Prídeme zas, lebo bude nový tovar, ktorý zas málokto potrebuje alebo si ho môže v pokoji a oveľa výhodnejšie kúpiť po Novom roku, než ale - Vianoce sú len raz do roka.

Popred rozmerné výklady prechádza mladá mamička s dcérenkou.

- Tak čo, už vieš, čo ti donesie Santa? - To je ono! Znepáčilo sa nám stáť roky pri jednom mantineli, nuž sme sa ochotne pritlačili k protiáhlému. Bodaj para tlačila deda Mráza aj s celou perepúťou až hen z Čukotky! Máme nového prívětivého deduška, azda nám zas vydrží nejaký rok. Čo tam po Ježiškovi, veď ani nevieme, ako sa zaňho obliecť, keď sa budeme chcieť vytiahnuť pred potomkami.

Sotva niektoré decko tuší voľačo o pôvode Vianoc, o tej starodávnej tradícii, o vierozvestoch, o jasličkách a Božom narodení, o hviezde nad Betlehemom. Čerta starého tu ide o náboženstvo, ja len chcem vedieť, prečo to všetko, ako to vzniklo a čo je v tom za posolstvo.

Obdarujme sa, budme k sebe dobrí a kapra pusťme na slobodu! Prečo nie, keď nám inak v priebehu roka ani len na um nezíde urobiť radosť nečakaným malým darčekom. Takže len póza, ktorou maskujeme to hlúpe nákupné šialenstvo, tie sviatky pokoja a mieru, počas ktorých do seba strkáme, nadávame si a predbiehame toho idiota blížneho, ktorý by nám inak spreď nosa vyfúkol posledného Pokémona. Povrchnosť naša každodenná hýbe svetom a jej obeťami sme my všetci, jej naďšení priaznivci. Ako ten „oslobodený“ kapor, okamžite hynúci v mútnych vodách Dunaja.

PRAVDA, 9.11.2007

Mestá pripravujú útulky pre bezdomovcov

Zima zamestnáva radnice. Čo s bezdomovcami? V Prešove sú na ich prezimovanie pripravení. V Košiciach dúfajú, že ich kapacity budú stačiť. Mestá chcú týmto ľuďom pomôcť a tak v spolupráci s charitatívnymi organizáciami pripravujú útulky. Viac zisťoval Dušan Tokarčík.

V Košiciach žije podľa oficiálnych informácií približne 500 ľudí bez adresy.

AA: „Predpovedajú, že bude tuhá zima, tuhá jako. Budem sa snažiť nejak to prežiť. Takže od mesta nečakám tak pomoc, lebo to, tú tieto útulky, nejak charity, ale stále neni ešte otvorená, tak uvidíme, že jak to bude ďalej.“

Celkove je v Košiciach pripravených v 3 útulkoch približne 300 miest pre ľudí v núdzi. Ich prevádzku zabezpečujú rôzne cirkvi aj s pomocou rozpočtových peňazí mesta. Tento rok pre nich magistrát vyčlenil viac ako pol milióna korún. 40 miest je k dispozícii aj v stredisku v Bernátovcich.

Jana Geročová, hovorkyňa magistrátu Košice: „Bola v tomto stredisku tiež otvorená aj takzvaná potravinová banka, v ktorej sa môžu títo bezdomovci aj zamestnať. Uvažujeme o ďalších možnostiach, ale je to komplikované, pretože mesto Košice nevlastní už toľko nehnuteľností, v ktorých by mohli eventuálne zriaďovať ďalšie útulky.“

V Prešove registrujú približne 100 bezdomovcov. Pripravené majú 2 útulky, na ktoré mesto prispelo sumou 200-tisíc korún. Hovorca magistrátu Michal Kaliňák: „Jeden je na báze dobrovoľnosti, v prípade takej klasickej zimy, aká bola pred rokom, pred dvomi, tak v tom prípade nám poslúži len grécko-katolícka charita, aj dom Archus, ubytovanie pre 80 až 100 ľudí.“

V Spišskej Novej Vsi je pripravených 15 postelí. Rozpočet zariadenia museli tento rok navýšiť na jeden a pol milióna korún, keďže im na ňom víchrica strhla strechu. Podmienkou ubytovania bezdomovcov v každom zo zariadení je, aby nevyvolávali bitky a konflikty. V útulkoch je tiež vylúčené užívanie alkoholických nápojov.

Regina BB, 7.11.2007